

Ahmet Çağlayan, Kayıhan Yayınları'ndan çıkan "Asrı Saadetten Günümüze Ezan" adlı çalışmasında, ezanın İslam'ın önemli sembollerinden biri olduğunu hatırlatıyor. Kitapta ezansız namazların hüznünü yaşayan alimlerimizin hatıraları da yer alıyor.

İşgal güçleri tarafından uzun süreli 'esaret' yaşamayan Türkiye için geçmişin acı dolu savaş günleri sona ermiş, yeni bir devlet kurulmuştu. Bilal-i Habeşi'den bu yana dünyanın her bir yanında hiç susmadan Allah'ın büyüklüğünü gönüllere ulaştıran ezanlar 'yeni bir yöntem' arayan genç Cumhuriyetin şaşırtan uygulamaları arasında diline müdahale ediliyor, paranteze alınıyordu. Din üzerindeki baskılar artırılırken ezan zulmün pratiğe dökülmesi için araç olarak kullanılmıştı. O dönemlerde neler olmuştu? Aslından uzak "Allahu Ekber" yerine "Tanrı Uludur" nidalarının yükseldiği minareler bu acıyı daha fazla taşıyamamıştı. Ezan aslına döndürülürken ülke sonu gelmez tartışmaların da içine çekilecekti.

Ahmet Çağlayan hafızamızın zayıflamasının karşısına önemli bir çalışmayla çıkıyor. Ezan'ın, Asr-ı Saadetten bugüne kadar tarihi seyrini ele alıyor. Dört bölüm ve 288 sayfadan oluşan kitapta, ezandaki evrensel mesajın tarifi ile birlikte ayet ve hadisler ışığında bilgiler sunuluyor. Pek çok alimin ezan ile ilgili anılarına, anlatımlarına yer veren ve uzun yılların emeğiyle hazırlanmış eserde yazar Ezan'ın Türkçeleştirilmesiyle ilgili yaşanan günleri belgeleriyle gün yüzüne seriyor. 1932'den bu yana her Ramazan özellikle yoğunluğu artırılan dindarları rahatsız etme tavrı medyanın başı çektiği 'otorite' tarafından devam ettiriliyor. İşgal güçleri tarafından uzun süre 'esaret' altında yaşatılmayan ülkenin aydınları adeta sömürgesizliğin acısını çıkartırcasına, dine ve dindarlara baskılarını artırarak sürdürüyor. Ramazan'ın manevi iklimine kurulan suikastler bir bir boşa çıkıyor, zira 'Allah nurunu tamamlayacaktır'

Türkçe ibadet düşüncesinin ilk olarak Ali Suavi adındaki çığır tarafından ortaya atıldığını, daha sonra bu batıl davaya Ziya Gökalp'in sahip çıktığı belirten Ahmet Çağlayan, Ezanın Türkçeleştirilmesinin Kronolojisini de okura sunuyor. 1931 yılının Aralık ayında, Mustafa Kemal'in emriyle dokuz hafız, Dolmabahçe Sarayı'nda ezanın ve hutbenin Türkçeleştirilmesi çalışmalarına başladı. 23 Haziran 1950- Diyanet İşleri Başkanı Ahmet Hamdi Akseki imzası ile Türkiye'nin bütün il ve ilçe müftülüklerine ezanın aslına uygun okunacağı tamimi gönderildi.

Mehmet Emin Saraç, Halil Günenç, Mehmet Şirin Doğan, Sadrettin Öztoprak, Enver Baytan, Hilmi Şimşek, Mehmet Güler, Müştak Aydın ve Emrullah Hatiboğlu'nun, onsekiz yıl Türkçe okunan ezanla ilgili hatıraları kitapta okura sunuluyor. Çağlayan ayrıca Mehmet Akif Ersoy, Mehmet Çağlayan, Yaşar Tunagür, Ali Ulvi Kurucu, Yusuf Özcan, Sadık Çakırtepe, Hacı Muhittin Ertuğrul, Mehmet Şevket Eygi, Prof. Dr. Hayrettin Karaman, Prof. Dr. İhsan Süreyya

Sırma, Ertuğrul Düzdağ ve Muzaffer Deligöz'ün dönemle ilgili hatıralara yer veren yazı ve mesajlarını da okura iletmeyi ihmal etmemiş.

Ezan diriliştir, özgürlüktür, yücelmeye çağrıdır

“Ezan; Kişiye, aileye, topluma, ümmete, insanlığa, huzur, barış ve mutluluk getiren ilahi muradı hatırlatan davettir. Ezan; Dünyanın dört bir yanında Allah'ın birliğini ve büyüklüğünü anbean yaşatan en güzel çağrıdır. Efendimizin (s.a.v.) Risaletini haykıran bu kutlu çağrı tüm coğrafyalarda bir rahmet sığınağı gibidir. Bu nedenle: Ezan Duadır, Fazilettir, İbadettir, Ezan Zikirdir, Nurdur, Namazdır, Ezan Diriliştir, Direniştir, Fetihdir, Ezan Güvendir, Huzurdur, Özgürlüktür, Ezan Ümittir, Heyecandır, Cesarettir, Ezan Düşüncedir, Uyanıştır, Kurtuluştur, Ezan Haberdir, Vakittir, Müjdedir, Ezan Vahdettir, Tevhiddir, Tekbirdir, Ezan Yükselişe, Yücelmeye Yapılan Çağrıdır, Günde beş vakit semaları inleyen ezan; İslam'ın sembol sözlerinden biridir. Kelime-i Tevhid, Keli me-i Şehadet nasıl ki İslam'a girişin belirtisi ise, ezan da bireyin, ailenin, ülkenin, ümmetin İslam ile olan bağını haykıran kutlu nidadır. İslam inancı ve uygulamalarının bütünü, az söz ile özetleyen ifadelerdir.

Ezan, asırlardır gönüllerimize konuşan sihirli bir beyan olmuştur. Bizler bu seslerin birer çağlayan olarak üzerimize dökülen bir dünyada yaşadık. Ezan hep aynı ses ve güzelliikle söylense de, sadece bir duyuru olmamakla beraber, değişik kesimlerce çok farklı bir şekilde algılanır. Çocuklar için ninni, hastalar için şifa, yaşlılar için bir tenbih, gençler için iradelerini hatırlatma, insanlık için kurtuluş, gaflet halinde olanlar için hatırlatıcı, uyarıcı ve kulluk bilincini arz eder. Kim olduğumuzu ve nasıl bir konumda bulunduğumuzu hatırlatıp, derli toplu bir şekilde yeni ufuklara yönelten bu kutlu ifadenin çağrıştırdığı mesajlar oldukça fazladır.”

YORUM:

Yakın tarihi iyi bilmek lazım ki hangi düzende yaşadığımızı iyi anlayalım. İşlerine gelmeyince ezanı da, namazı da, Kur'anı da engellemeye, kafalarına göre değiştirmeye çalışırlar, zalimlerin azgınlığı bitmez.